

הויכוח המדעי בין חכמי אתונה לחכמי ישראל

שוני זה בין הגישות משתקף גם בלמוד בצורת בצורת ויכוח, הידוע כסוגיית זקני אתונא. במקור "סבי דבי אתונא"- זקני בית המדרש שבאתונא

בויכוח מול רבי יהושע בן חנניא (בכורות ח, ב)

הענין נסוב בשאלה אותה שאל קיסר רומי את רבי יהושע בן חנניא,

כמה הוא זמן עיבורו של נחש.

רבי יהושע בן חנניא הביא הוכחה מן התורה, לפיה אורך ההריון הוא שבע שנים. זמן זה לא קיים בכל הנחשים –אלא, בסוג מסוים בלבד.

הקיסר מצידו ידע שזמן עיבורו הוא ארבע שנים בלבד. מקור ידיעתו מתורתם של חכמי אתונא היוונים, הידועים כידענים בכל התחומים. ההוכחה היוונית עומדת על יסוד ניסויי גלוי. הם זיווגו נחש, שהוליד לאחר ארבע שנים.

משנשאל רבי יהושע בן חנניה חנניה לדעתו על ההוכחה הניצחת לכאורה, ענה, כי הם זיווגו נחש מעובר. לשאלה האם בעלי חיים מזדווגים כאשר הם בהריון, ענה רבי יהושע בן חנניה, כי נחש נוהג כאדם בענין זה, מזדווג גם כאשר הנקבה הרה, ואין להוכיח דבר ממה שאירע עם הנחש. הקיסר תמה, שהרי חכמי יוון ידועים כחכמים גדולים, וכאן הם עומדים כבורים. ענה רבי יהושע בן חנניה, כי אנחנו- היהודים, חכמים יותר מהם.

שאלו זקני יוון את רבי יהושע בן חנניא, נאמנים לשיטתם, בלשון: אפרוח מת, שנמצא בתוך ביצה סגורה, מהיכן יצאה רוחו.

תשובת רבי יהושע בן חנניא: מהיכן שנכנסה!

זוהי שפת משל. היוונים רואים בעולם החומרי ביצה

סגורה. רוח, נשמה ממקור עליון, אינם ענין לדיון. הנה, הביצה (משל לעולם) סגורה מכל הצדדים, והאפרוח שבתוכה מת, מהיכן תצא הרוח? אלא, אין רוח. עולם החומר סגור הוא לפנינו, ולא קיים כל עולם נוסף. אחרי המוות 'אין כלום'. האפרוח יכול למות בביצה, ללא כל בעיה. אין

רוח שצריכה לצאת למקום כלשהו. אמונת היהדות בחיים עתידיים איננה
קבילה כלל לדעתם.

רבי יהושע בן חנניא ענה להם, כי הרוח יוצאת מן המקום ממנו היא
נכנסת.

(המזלות היהדות ואני)

